

Årsplan 2022/2023

Espira Marienfryd barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	5
Barns medvirkning	13
Samarbeid med foreldrene	14
Overganger	15
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	16
Barnehagens fagområder.....	20
Vedlegg	22

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.1.2021 av 103 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

Espira Marienfryd barnehage ligger øverst i bydel Grønerløkka, med idylliske Hovinbyen og Ensjø som vårt nærmiljø. Barnehagen åpnet i 2014, og mye har skjedd i området siden da, nå har vi for eksempel en bekk rett utenfor vinduet, og store fine grøntarealer og lekeplasser i umiddelbar nærhet. Barnehagen består av 6 avdelinger, 3 storebarnsavdelinger - Kongenes Dal, Angkor Wat og Colosseum -, og 3 småbarnsavdelinger – Taj Mahal, Machu og Picchu. Til sammen huser vi 116 barn og 29 voksne. Vi er et mangfoldig miljø, både i barnegruppen og ansattgruppen, og dette er viktig for oss. Vi har ca. 30% mannlige ansatte, variert alder og bakgrunn på alle avdelinger. Det er også et mål med 50% pedagogdekning hos oss. Sammen skal vi gi barna en fantastisk start på livet. Barnehagen er åpen alle ukedager, 07.00-17.00. Vi holder stengt på alle bevegelige helligdager, julaften og nyttårsaften. Barnehagen stenger kl.12 onsdag før Skjærtorsdag. Om sommeren er vi stengt to uker, som oftest imidten av juli. Denne ordningen evalueres årlig i dialog med SU. Samarbeidsutvalget kan vedta annen åpningstid for kortere perioder ved behov. I tillegg til dette har vi 5 planleggingsdager i løpet av året, da er barnehagen stengt. Vi er en fullkostbarnehage med fokus på kosthold, hygiene, ernæring og ikke minst trivsel rundt måltider. Dette betyr at vi serverer frokost, lunsj og et lettere ettermiddagsmåltid hver dag, varm lunsj har vi 4 dager i uken. Vi har egen kjøkkenassistent som lager eller tilbereder mat som er både innbydende og ernæringsmessig sammensatt for små mager. Vi har stort fokus på at måltidene skal være pedagogiske arenaer på lik linje med andre aktiviteter i barnehagen. Vi setter av god tid til samtaler rundt bordet og til at barna skal øve på å klare det meste selv. 4 Våre lokaler er luftige og lyse, og vi har flere ulike temarom som brukes på tvers av avdelingene. Av disse kan nevnes «tumlerom» med myke moduler, tjukkas, ribbevegg, sklier, StepStones etc., som innbyr til varierte fysiske og motoriske utfordringer for barn i ulike aldre. I tillegg har vi sanserom og lekotek og utstyr til forskerfabrikk som preger ulike avdelinger med materiell og inspirasjon. Foreldresamarbeid er svært viktig for oss, og vi samarbeider om både ulike arrangementer i løpet av barnehageåret, så vel som årsplan og innspill til foreldremøtene våre. I tillegg har vi selv sagt FAU og SU som de mer formelle samarbeidsorganene, og vi har årlige brukerundersøkelser for foreldrene, hvor de også kan komme med konkrete tilbakemeldinger på arbeidet vårt.

Faktaboks

For å kontakte oss kan du enten ringe eller sende epost.

Barnehagens sentralnummer: 21 05 91 90

Styrer: Trine-Lise Antonsen

Epost: trine-lise.antonsen@espira.no

Vi har også en Facebook side: <https://www.facebook.com/EspiraMarienfryd/>

Følg oss gjerne også på Instagram, Espiramarienfryd

Der legger vi ut litt fra hverdagen vår, og innimellom har vi besøksarrangementer hvor man kan komme og kikke på barnehagen og få litt info om oss.

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

Ulikheter: Ulikheter kan være så mangt, gjennom å synliggjøre ulikhetene våre blir de mindre farlige. Vi har ofte mer til felles enn vi tror. Samtidig handler det om at vi skal respektere at vi er ulike, og sette pris på det som gjør oss unike. Dette skal synliggjøres både i personalet, som alltid må gå foran som gode eksempler, og blant barna som gjerne er nysgjerrige og utforskende på disse ulikhetene. Vi skal legge til rette for at det er rom for denne undringen og de spørsmålene som oppstår, og oppfordre til at det finnes ulike løsninger og svar på spørsmålene barna stiller.

Merkedager og høytider: Hos oss er det viktig at alle avdelinger har en felles tanke om hva og hvorfor vi har de ulike merkedagene og høytidene i barnehagen. Vi ønsker også ha et godt samarbeid med foreldrene, dersom det finnes ønsker om at vi skal markere en høytid som er representert i barnets familie gjør vi det.

Stolthet: Vi arbeider hele året med mangfold og likeverd. En uke i juni har vi fullt fokus på stolthet, gjennom samtaler og samlingsstunder, ulike aktiviteter og med utgangspunkt i barnas interesser og utviklingsnivå. Det hele avsluttes med en festival i slutten av uken #jegermegogjegerbra

Miljø: Vi skal ha fokus på bærekraft og miljø i både prosjekter og i det daglige. Dette innebærer at vi prøver å unngå matsvinn, at vi lærer barna om søppelsortering og gjenbruk, og at vi tar vare på tingene vi har og reparerer fremfor å kjøpe nytt. Leker og materialer skal være solide og giftfrie, og gjerne være laget av gjenvunnet materiale.

Undring: Samtidig som vi skal ha fokus på realfag og på at vi er en kunnskapsbarnehage og en del av et langt utdanningsløp, vil vi beholde en lekende og undrende tilnærming til dette, ved å stille spørsmål, men ikke nødvendigvis ha alle svarene.

Psykisk helse: Barns psykiske helse og psykisk helsefremmende tiltak er et viktig fokusområde for oss. Alle i personalet skal kjenne til hvordan vi jobber med dette. Vi vet at

gode relasjoner er det viktigste grunnlaget for god psykisk helse, og derfor jobber vi også mye med relasjonskompetanse. Vi vet at tilvenning har mye å si for barns opplevelse av det å begynne i barnehage, eller overgangen fra småbarn til storebarnsavdeling. Vi jobber derfor mye med å skape en god tilknytning. Vi ser an barnets enkeltbehov og tilrettelegger med den tiden som vi ser det er behov for. Samtidig er også vårt fysiske helsefremmende arbeid med fokus på aktivitet, kosthold og ro/hvile viktig også for barnas psykiske helse.

01.01.21 fikk alle landets barnehager en egen mobbelov som handler i korte trekk om nulltoleranse og forebyggende arbeid, hvordan sikre et godt psykososialt barnehagemiljø og aktivitetsplikt blant personalet. Vi har på bakgrunn av denne loven laget vår egen handlingsplan mot mobbing. For oss er dette et svært viktig tema.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Barnehagen tilbyr barna sunn og variert mat innenfor helsedirektoratets retningslinjer, deriblant frukt og grønt til hvert måltid og personalet er bevisste på å skape positiv stemning rundt måltider hvor barna får bli kjent med og oppfordret til å prøve ny mat og nye smaker.
- Vi har faste rutiner for hygiene i barnehagehverdagen knyttet til kjøkken, bad, inventar på avdeling og måltider, og ved sykdom følger barnehagen regler som er satt til dette for å unngå unødvendig smitte og gjensmitte.
- Vi snakker med og lærer barna om kropp, følelser og grensesetting for seg selv og andre. Vi snakker åpent med barna om ulikheter, bryter ned tabubelagte temaer som er aktuelt for barnegruppa og legger vekt på solidaritet, stolthet og likeverd.
- Vi tar barns stemme på alvor. Vi jobber aktivt i flere møtearenaer om ulike temaer knyttet til barns psykiske helse for bevisstgjøring og refleksjon i personalet og setter forebyggende tiltak der vi ser det er behov, og personalet får kjennskap til barnehagens egne rutiner for forebygging og oppdage omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.
- Vi har et godt samarbeid med Familiehuset, PPT og barnevernet.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for omsorg:

Alle barn skal bli sett og møtt med et «Hei, god morgen og navnet!» når de kommer til barnehagen. Vi skal ta oss tid til å snakke med ALLE barna og lytte til det de vil fortelle - med ord og uttrykk -, ikke bare de barna som kommer og selv tar initiativ, men også de stille barna. Vi bruker god tid på overganger og å bruke tid på bli kjent med barn og foreldre i en tilknytningsperiode er viktig for oss. Vi legger vekt på trygge og tydelige rammer i hverdagen. Vi har stort fokus på og gode rutiner for både levering og henting, noe som innebærer at vi setter av god tid til å ta imot barn og foreldre på en god måte, tilpasse til hver enkelts behov, og sørge for å gi nok informasjon. 2x årlige evalueringer knyttet til relasjon mellom ansatte og barn. Vi setter tiltak ved behov.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Hos oss skal alle ansatte være aktive i barns lek, slik at vi kan observere, veilede og utvide leken til barna.

- Vi skal bevisst legge til rette for pedagogisk miljø ved å dele avdelingene i ulike lekesoner og at ulike type leker og aktiviteter har sin sone.
- Vi skal støtte opp om barnas initiativ til samspill og lek og være deltakende voksne som gir impulser til leken.
- De ansatte skal observere, støtte og veilede barna i leken.
- Vi deler barna opp i mindre grupper for å skape lettere samhold og lek mellom barna slik at barna får utvikle sitt lekerepertoar i mindre grupper.
- Vårt lekemateriell og lekemiljø skal ofte utvikles og tilpasses i tråd med barnas alder og interesser, og lekematerialet skal også være tilgjengelig. Vi bytter også leker og materiell mellom avdelingene med jevne mellomrom, for at barna skal få tilgang på "nye" leker.
- Vi har et godt og variert lekemateriell.
- Vi har ulike prosjekt som bidrar til en mer bevissthet rundt rommenes betydning for barnas lek.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltagelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Vi jobber aktivt med en felles forståelse av barnas egenskaper og barndommens egenverdi
- Danning er et av begrepene vi aktivt diskuterer i våre faglige møter, og forsøker å bygge oss en felles forståelse av
- Vi er opptatt av at aktivitetene våre skal gi mening for barna, og at barnas interesser skal speiles i våre temaer og gjøremål
- Ved å arbeide med ulikheter som tema, vil barna også få forståelse og anerkjennelse for ulikheter og egenart. Dette er en viktig del av en dannelsesprosess for barna.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Espira er en kunnskapsbarnehage, og i dette legger vi at vi er opptatt av at de voksne skal ha kunnskap om barn og barns læring, i tillegg til at vi legger et grunnlag for livslang læring ved å gi barna blant annet masse god omsorg og god lekekompetanse.
- Leken er barnas viktigste arena for læring i barnehagen, og den barneinitierte og barnestyrt leken får stor plass hos oss.
- Vi er opptatte av at overgangssituasjonene skal være gode og rolige, da disse gir unik mulighet for en-til-en kontakt mellom voksen og barn og slik legger til rette for viktige samtaler og samspill som gir grunnlag for læring av språk og sosial kompetanse.
- Vi ser på læring som en del av noe som skjer gjennom spennende og morsomme aktiviteter, gjennom lek og samspill, og i rutinesituasjoner. Læring er aldri et mål i seg selv, men noe som skjer naturlig av at barna får oppleve gode hverdager i barnehagen.

- Vi prioriterer tid til samtaler med barna hvor vi stiller spørsmål som både utfordrer og utvider barnas språkforståelse.
- For oss er det sentralt å gi barna lyst til å lære.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Vi har både planlagte og spontane lekegrupper og språkgrupper, hvor vi jobber aktivt med vennskap som tema. Gruppene gir oss også mulighet til å knytte sterke bånd og bygge tillit i mindre grupper.
- Vi setter av tid til de spontane samtalene som oppstår i hverdagen om vennskap og fellesskap, uvennskap og utenforskap.
- Vi jobber aktivt og hele tiden med å følge opp barnas behov for balanse mellom selvstendighet og egentid, og fellesskap og sosialisering.
- Vi bruker alle måltidsituasjoner og andre hverdagsaktiviteter til å bygge gode relasjoner. Dette gjør vi ved å sette sammen varierte grupper og bytte på dem jevnlig.
- Ved å jobbe med ulikheter og følelser som paraplytema, vil vi også sette utestenging og mobbing på dagsordenen vår, og samtidig la barnas interesser og

innspill være grunnlag for hvordan de forskjellige avdelingene tar dette ned og gjør det til sitt.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Barna skal møte rim, regler, sanger og litteratur sammen med voksne i det daglige språklige arbeidet. Vi oppfordrer barna til å leke seg med språket.
- Vi veileder, støtter og oppmuntrer barna til å aktivt bruke nonverbalt og verbalt språk i hverdagen som et redskap for å skape relasjoner, delta i lek og løse konflikter. Dette gjøres gjennom at de voksne setter ord på handlinger, følelser, tanker, objekter og situasjoner der barna selv ikke har opparbeidet seg hensiktsmessige begreper.
- Alle barn skal ha mulighet til å få delta i hverdagssamtaler i løpet av dagen, f.eks. ved matbordet, ved påkledning, i lek og andre aktiviteter/situasjoner. De voksne er bevisste på å ha samtaler også med barn som selv ikke tar eget initiativ til samtale.
- Skriftspråket skal være synlig for barna på avdelingene. Hvordan det gjøres tilpasses hver barnegruppe og avdeling etter alder og interesse.
- Barnegruppenes språklige mangfold skal løftes fram, slik at barna får kjennskap til forskjellige språk.
- Ved behov for ekstra støtte danner vi språkgrupper på avdeling.
- Vi bruker TT (Tegn til tale) som støtte i hverdagsspråket

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

- Vi skal skape miljøer i barnehagen som gir barna valgmuligheter.
- Vi skal sørge for at barna får være med å medvirke ved at vi observerer hva de er opptatte av og at vi tilrettelegger for god lek og legger gode planer ut fra det.
- Barna skal ha muligheten til å påvirke og bestemme over sin egen barnehagehverdag, men at vi voksne begrenser valgene og hjelper/ veileder til reelle valg innenfor fornuftige rammer.
- Vi tar oss tid til å lytte og samtale med barna i en-til-en samtaler, i samlingsstunder, i lesestund og i de daglige hendelser og situasjoner.
- Vi støtter opp om der barna sier imot og står opp for sine egne tanker, ønsker og behov og samtaler med barna rundt disse perspektivene.
- Vi lager ukeplaner og legger opp til aktiviteter ut ifra både enkeltbarna og barnehagegruppen og deres interesser.
- Vi er tilstedeværende voksne som veileder, er pådrivere og heiagjeng i barnas daglige gjøremål, utfordringer og situasjoner.
- Vi fremmer og synliggjør mangfold, ved å feire og markerer viktige arrangementer som høytider som er representert i barnegruppen og Stolthetsuka vår.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Vi har stort fokus på de daglige møtene, både levering og henting, og når barnet blir hentet på ettermiddagen, setter vi av god tid til å snakke om hvordan dagen har vært, og om det har skjedd noe viktig.
- Vi dokumenterer med tekst og bilder i Spireportalen flere ganger i uken.

- Vi tilbyr faste foreldresamtaler på høsten og på våren, men selvsagt også ved behov om det oppstår ting enten vi i barnehagen eller foreldrene ønsker å ta opp.
- Vi har foreldremøter to ganger i året, og på foreldremøtene velges det to representanter til FAU fra hver avdeling. FAU er et organ som jobber med felles fester og arrangement for foreldre og barn.
- To foreldrerepresentanter velges inn i barnehagens samarbeidsutvalg (SU).
- Vi har flere arrangementer hvor vi inviterer foreldrene inn barnehagen. Blant disse er FN-dagen, Lucia-markering med lussekatter og saft, påskefrokost og sommerfest.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Alle de ansatte i barnehagen, både pedagoger og de pedagogiske medarbeiderne, bidrar på ulike måter i planleggingsarbeidet i barnehagen. Slik sikrer vi at aktivitetene og møtene våre favner det mangfoldet som er representert i personalgruppen.
- Vi har både planleggingsdager og personalmøter med hele personalgruppen og avdelingsmøter på de ulike avdelingene, i tillegg til pedagogenes planleggingstid og møter. Her blir det alltid avsatt tid til faglige diskusjoner og planlegging av pedagogiske aktiviteter.
- Vi setter overordnede mål for den pedagogiske virksomheten vår, som vi igjen bryter ned til avdelingsvis delmål tilpasset barnegruppene.
- Vi inviterer foreldre med på planleggingsprosessene våre ved å etterspørre innspill på eksempelvis foreldremøter og foreldresamtaler.
- Vi setter av tid til å spørre og lytte til barna for å sikre at også deres synspunkter og interesser blir grunnlag for utforming av planene våre.

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Gjennom Espira BLIKK vurderer vi oss selv både innenfra og utenfra ut fra kriterier som handler om kvaliteten i samspillet mellom barn og voksne. Les mer om Espira BLIKK her: <https://espira.no/pedagogisk-innhold/espira-blikk/>
- Vi gjennomfører evalueringer av alle våre arrangementer og en del av møtene våre, for å sikre at vi oppnår det vi ønsker og at det oppleves positivt, både for de som deltar og for de som arrangerer.
- Gjennom arbeid og refleksjon rundt temaer fra Rammeplanen, vurderer vi egen praksis. Vi setter av tid til å vurdere måloppnåelsen av de ulike tiltak vi setter inn for enkeltbarn og gruppen.
- Gjennom jevnlig pedagogiske rapporter i Spireportalen utfordrer vi oss selv på å se og reflektere rundt hvor meningsfylte de ulike aktivitetene våre oppleves for barna
- I våre møtefora bruker vi jevnlig bilder, caser eller praksisfortellinger som utgangspunkt for refleksjon og faglige diskusjoner, samt at vi vurderer vår pedagogiske praksis.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Alle avdelinger bruker tegn-til-tale. Ved behov benyttes annen alternativ og supplerende kommunikasjon og forsterkning.
- Vi er tilstedeværende voksne som hjelper barna å formidle og tolke uttrykk.
- Vi tilpasser alltid grupper ut fra barnas vennskap, interesser, behov og forutsetninger.
- Vi formidler en enkel oversikt over dagens aktiviteter og innhold gjennom en dagstavle som blir brukt enten i en felles samlingsstund eller i mindre grupper i løpet av dagen.
- Vi samarbeider alltid med foreldre/foresatte for å gi de barna som har behov for tilrettelegging et godt barnehagetilbud, og benytter oss også av andre hjelpeinstanser når det er behov for det.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

- Vi har stort fokus på trygghet, nærhet og omsorg for de aller yngste, da vi vet at dette er de viktigste faktorene for trivsel, utvikling og læring.
- Små barn trenger å bli kjent med materialer og leker gjennom kroppen sin og sansene sine. De smaker på, de kjenner på, de banker med og ruller på for å høre hva slags lyd de lager. Dette er bare for å gi noen eksempler. Vi bruker derfor leker og materiell som er solide, giftfrie, og som stimulerer til kreativitet og bruk av sansene på ulike måter.
- Vi har stort fokus på grovmotoriske og fysiske aktiviteter, bruker tumlerom og store moduler, og er mye på gulvet med barna.
- Vi går på korte turer ut på gresset utenfor barnehagen, til en naboavdeling eller i nærmiljøet.
- Vi legger opp til aktivitet og oppmerksomhet i kortere sekvenser og i mindre grupper med høy voksentetthet.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

- De mellomste barna i barnehagen trenger større utfordringer og leker typisk mye rollelek med mye samhandling, og kan også fordype seg i lek og aktiviteter i lengre

perioder av gangen. Vi tilrettelegger derfor for at barna skal få fordype seg i god lek, og setter av tid til lek som initieres av barna.

- Vi tilbyr materialer som krever mer samhandling og konsentrasjon over tid
- Vi tilbyr mer avansert konstruksjonsmateriell, formingsmateriell, lekemateriell, og motorisk materiell.
- Vi utvider lekerepertoaret til barna gjennom å utfordre barna mer i lek, ved eksempelvis å oppfordre til å velge andre roller, nye steder å leke, flere og andre lekekamerater og lignende. De voksne skal være tilgjengelige og støtte barna i deres utforskning
- Vi leser mer avanserte bøker, og møter og støtter barna i deres begynnende lese- og skriveinteresser.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

- De eldste barna er nysgjerrige, kunnskapshungrige og undrende, og de er sårbare og sterke på samme tid. De skal bli møtt med forståelse og bekreftelse, og de voksne skal støtte dem når de er usikre, og være trygge og tydelige når de setter rammer og grenser.
- Barna skal få oppleve større utfordringer og mulighet til å delta i daglige gjøremål. Dette bygger opp selvfølelsen deres og istandsetter dem til å ta større ansvar for seg selv og andre.
- Vi introduserer flere finmotoriske aktiviteter som både krever at man bruker hodet og kroppen, og vi spiller spill og øver på samarbeid.
- Vi skal ikke lære barna å lese eller skrive før skolestart, men vi skal gi dem lyst til å ville lære.
- Med SkolEspira jobber vi prosjektbasert og lar barna være pådrivere. De voksnes rolle er å veilede, filosofere, tilrettelegge og undre seg gjennom prosjektet sammen med barna.
- SkolEspira er også en del av PiProsjektet (Espiraparken) gjennom Espiras satsning på realfag.
- Vi introduserer overgangsobjekter som barna skal kjenne igjen i skolen (bøker, eventyr, spill og leker)

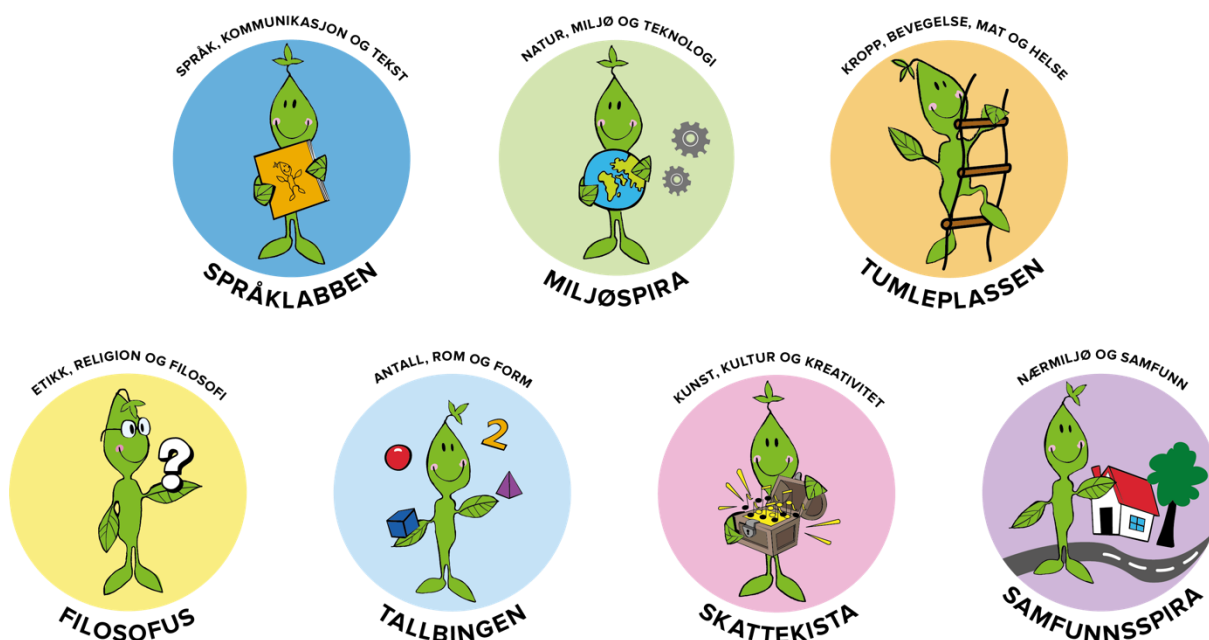

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik ønsker vi å jobbe med disse:

- Bygge videre på barnas språkferdigheter og interesser i det daglige samspillet
- Leke med ord, munnmotoriske aktiviteter
- Utforske og snakke om ulike dialekter og språk som er sentrale for de ulike avdelingene
- Ha fokus på samtaler, samlingsstund og bøker
- Tegn-til-tale for hele barnehagen
- Eventyr med konkreter
- Rollelek
- Skuespill og rollespill

- Dagstavl
- Ukentlig tur, tilpasset barnegruppen
- To tumlerom som brukes av alle barna i løp av en uke
- Skape bevegelsesglede
- La barna bli kjent med kroppen sin og sine utfordringer. De skal bli utfordret til risikolek
- Ha fokus på grovmotorikk, men også finmotorikk
- Undre oss sammen med barn og være nysgjerrige
- Legge til rette for et stimulerende realfagsmiljø
- Ha mange ulike eksperimenter

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påklledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.

- Personalet skal være imøtekommande.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standard

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

